Regelink
Ecologie & Landschap

Soortgericht onderzoek TNO-terrein Apeldoorn

Vaatplanten, amfibieën, vleermuizen en boommarter

In het kader van de Flora- en faunawet

In opdracht van: ETV Groep Exploitatie- en Ontwikkelingsmaatschappij

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	T.P. Molenaar
In opdracht van	ETV Groep Exploitatie- en Ontwikkelingsmaatschappij
Naam opdrachtgever	F. Langeslag
Rapportnummer	RA13410-01
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	18 December 2014
Aantal pagina's	38
Collegiale toets	P.T. Twisk
Wijze van citeren	Molenaar, T.P. , 2014. Soortgericht onderzoek TNO-terrein Apeldoorn. In het kader van de Flora- en faunawet. Rapport RA13410-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap
Papenweg 5
6261 NE Mheer
085-7737676
info@regelink.net
www.regelink.net

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

1. Inleiding 7
1.1 Aanleiding 7
1.2 Doel 7
1.3 Leeswijzer 7
2. Werkwijze en inspanning 9
2.1 Vaatplanten 9
2.2 Amfibieën 9
2.3 Vleermuizen 10
2.4 Boommarter 10
2.5 Volledigheid inventarisatie 10
3. Omschrijving plangebied 11
4. Resultaten 13
4.1 Vaatplanten 13
4.2 Amfibieën 13
4.3 Vleermuizen 13
4.4 Boommarter 15
5. Ingreep 17
6. Toetsing aan de Flora- en faunawet 19
6.1 Effecten 19
6.2 Toetsing Flora- en faunawet 19
7. Conclusies en aanbevelingen 21
7.1 Conclusies 21
8. Bronnen 23
8.1 Literatuur 23
8.2 Websites 23
Bijlage 1. Foto-impressie plangebied 25
Bijlage 2. Verspreidingskaarten 29
Bijlage 3. Ontwerpschets 33

Bijlage 4. Flora- en faunawet 35

A. Verbodsbepalingen 35

B. Algemene maatregel van Bestuur (AmvB) 36

C. Gedragscodes 37

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De ETV Groep is voornemens om het terrein van TNO in Apeldoorn te ontwikkelen. Het huidige pand dient daarvoor gesloopt te worden.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voordat de ingreep plaatsvindt onderzoek te doen naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna.

Uit een ecologische potentie-inschatting van Regelink Ecologie & Landschap (april, 2014) blijkt dat in het plangebied mogelijk beschermde soorten vaatplanten, amfibieën, vleermuizen en boommarters voorkomen. Daarom heeft Regelink Ecologie & Landschap in opdracht van de ETV Groep in het plangebied onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd.

1.2 Doel

Met behulp van dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke beschermde soorten vaatplanten, amfibieën en vleermuizen komen voor in het plangebied en komt de boommarter voor in het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige beschermde soorten?
- Leidt de ingreep tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden werkwijze en inspanning beschreven, hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het plangebied. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd. De ingreep wordt in hoofdstuk 5 omschreven. Vervolgens zijn de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de aanwezige beschermde soorten en getoetst aan de Flora- en faunawet (hoofdstuk 6). In hoofdstuk 7 volgen de conclusies en aanbevelingen. Ten slotte is een korte literatuurlijst opgenomen (hoofdstuk 8).

Bij het opstellen van deze rapportage is uitgegaan van de definities zoals aanwezig op de website van Regelink Ecologie & Landschap[1].

[1] http://www.regelink.net/kenniscentrum/definities-vleermuizenonderzoek/

2. Werkwijze en inspanning

Het onderzoek vond plaats op 4 en 5 juni, 7 en 8 juli, 9 en 25 september 2014. De toegepaste onderzoeksmethoden worden in dit hoofdstuk nader toegelicht.

Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor het inventariseren van vleermuizen (Tabel 1).

Tabel 1. Inventarisaties: datum, tijdstip en weersomstandigheden.

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Naam medewerker	Weersomstandigheden
4 juni 2014	avond	vaatplanten, vleermuizen, boommarter	T.P. Molenaar	16 ºC, Licht bewolkt, Droog, 1 Bft
5 juni 2014	ochtend	vleermuizen	T.P. Molenaar	12 ºC, Licht bewolkt, Droog, 1 Bft
7 juli 2014	avond	amfibieën, vaatplanten, vleermuizen	T.P. Molenaar	17,5 ºC, Licht bewolkt, Droog, 1 Bft
8 juli 2014	ochtend	amfibieën, vleermuizen, boommarter	T.P. Molenaar	15,5 ºC, Licht bewolkt, Droog, 1 Bft ºC
9 september 2014	nacht	vleermuizen	T.P. Molenaar	14 ºC, Licht bewolkt, Droog, 0 Bft
25 september 2014	nacht	vleermuizen	T.P. Molenaar	12 ºC, Helder, Droog, 3 Bft

2.1 Vaatplanten

Begin juni en begin juli is het plangebied vlakdekkend onderzocht op de aanwezigheid van beschermde vaatplanten.

2.2 Amfibieën

Voor het onderzoek naar amfibieën zijn twee methoden toegepast: het zoeken met een zaklamp in de avondschemer en het gebruik van fuiken. De eerste methode bestaat uit het zoeken naar amfibieën in de vooravond, wanneer deze dieren actiever zijn. Door met een sterke zaklamp in het water te schijnen kunnen baltsende en foeragerende individuen gevonden worden. De tweede methode bestaat uit het uitzetten van stalen fuiken. Deze bestaan uit een fuik met daarachter een leefruimte. De fuiken worden na één nacht geleegd.

2.3 Vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken werd op basis van geluid en zicht geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingsfunctie (type: Petterson D240x) werd de echolocatie, die vleermuizen uitzenden, hoorbaar gemaakt voor mensen.

Wanneer de soort op grond van frequentie, klank en ritme niet met zekerheid kon worden bepaald, werd een opname gemaakt met een extern opnameapparaat (type: Roland Edirol R09H). Met behulp van het computerprogramma Batsound werden de opnamen nader geanalyseerd. Hierbij werden de criteria zoals beschreven door Arjan Boonman (www.batecho.eu) toegepast. Door daarnaast zoveel mogelijk visueel waar te nemen werd de determinatie geverifieerd en werd het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld.

Gedurende het voorjaar (tussen mei en augustus) werden de bezoeken direct vanaf zonsondergang tot twee uur na zonsondergang of vanaf twee uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst uitgevoerd. Gedurende de nazomer (augustus tot oktober) werden de bezoeken tussen een uur na zonsondergang en een uur voor zonsopkomst uitgevoerd. In deze periode werd per bezoek minimaal twee uur geïnventariseerd.

2.4 Boommarter

Het onderzoek naar de boommarter is uitgevoerd met behulp van cameravallen. In totaal zijn vier cameravallen gebruikt. Deze zijn verspreid door het plangebied opgehangen. Voor de cameraval wordt een stok met lokstof voor boommarters in de grond gestoken. De cameravallen zijn twee weken blijven hangen.

2.5 Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie naar vleermuizen is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2013 zoals vastgesteld door Gegevensautoriteit Natuur. De overige inventarisaties zijn volgens de gangbare methoden uitgevoerd.

De inventarisatie is een steekproef gebaseerd op momentopnames. Hierdoor is niet uitgesloten dat soorten en functies die nu niet waargenomen zijn op een ander tijdstip wél aanwezig zijn. Een dergelijke steekproef volstaat, omdat de Flora- en faunawet een initiatiefnemer vraagt te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Met de gekozen methode en inspanning is voldoende invulling gegeven aan artikel 2 (zorgplicht) van de Flora- en faunawet. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

3. Omschrijving plangebied

Het plangebied betreft het TNO-terrein te Apeldoorn, in de provincie Gelderland. In Figuur 1 is de begrenzing van het plangebied weergegeven. Het plangebied wordt omringd door een bosstrook en wordt globaal begrensd door de Laan van Westenenk aan de west- en zuidzijde en aan de oostzijde door de Arnhemseweg. Ten noorden van het plangebied ligt een industrieterrein aan de Egerlaan.

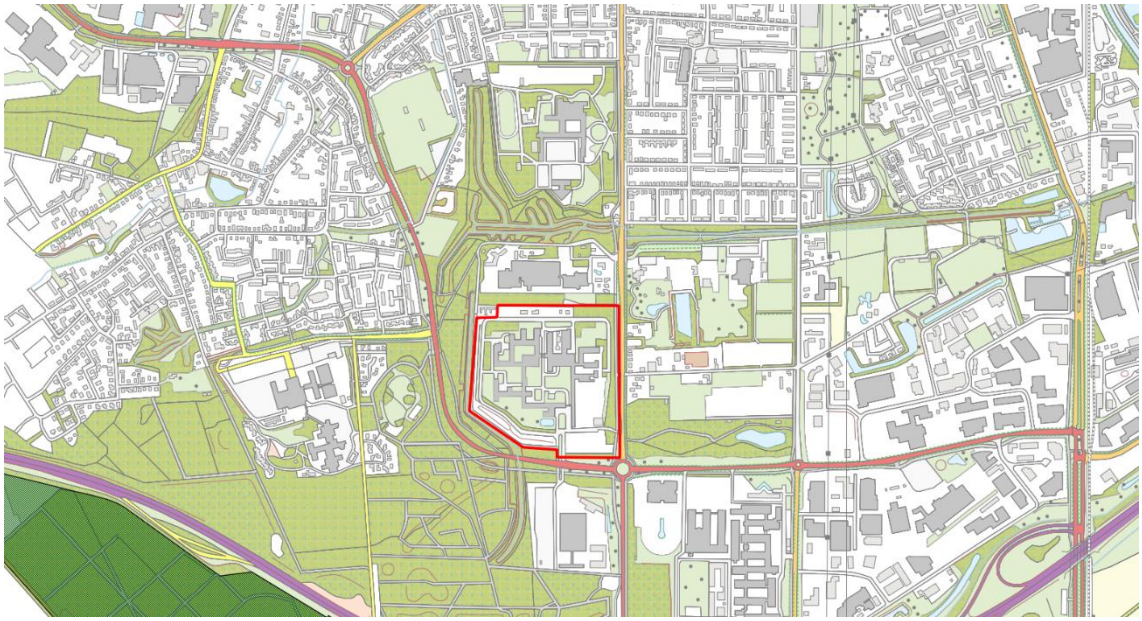

Figuur 1 : Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. Het donkergroene vlak is natura2000-gebied “Veluwe”. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2014.

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig (zie ook Bijlage 1):

- enkele gebouwen met een plat dak, betonnen gevelplaten en spouwmuren;
- smalle, ondiepe sloot (<2 meter breed, <1 meter diep);
- brede, diepe vijver (>2 meter breed, >1 meter diep);
- dunne bomen (diameter borsthoogte <25 cm);
- dikke bomen (diameter borsthoogte >25 cm), zonder holtes;
- dikke bomen (diameter borsthoogte >25 cm), met holtes;
- bosplantsoen;
- lage, opgaande begroeiing van droge, matig voedselrijke bodem.

3.1.1 Afstand tot beschermde gebieden

Het Natura 2000-gebied dat het dichtste bij het plangebied ligt is “Veluwe”. Dit gebied ligt op een afstand van circa 700 m van het plangebied.

De beekbegeleidende zones binnen het plangebied liggen in het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur).

4. Resultaten

In dit hoofdstuk worden per soortgroep de waarnemingen en functies weergegeven. De verspreidingskaarten zijn opgenomen in Bijlage 2.

4.1 Vaatplanten

In het plangebied zijn twee beschermde soorten en twee soorten van de Rode lijst aangetroffen:

- brede wespenorchis - *Epipactis helleborine*
- dotterbloem - *Caltha palustris*
- bosaardbei - *Fragaria vesca*
- goudhaver - *Trisetum flavescens*

De brede wespenorchis en de dotterbloem zijn beschermd en staan in tabel 1 van de Flora- en faunawet. De bosaardbei en de goudhaver staan op de Rode lijst als gevoelig.

4.2 Amfibieën

De inventarisatie van amfibieën heeft drie beschermde soorten opgeleverd:

- gewone pad - *Bufo bufo*
- bastaardkikker - *Rana klepton esculenta*
- kleine watersalamander - *Lissotriton vulgaris*

In de vijvers in het plangebied zijn de in Nederland algemeen voorkomende soorten de gewone pad, de bastaardkikker en de kleine watersalamander aangetroffen. Van deze soorten zijn zowel adulte en juveniele dieren en larven aangetroffen. Het plangebied fungeert als voortplantings-, overwinterings- en foerageergebied. De aangetroffen soorten staan alle in tabel 1 van de Flora- en faunawet. De strikt beschermde soorten kamsalamander (*Triturus cristatus*) en poelkikker (*Rana lessonae*) zijn niet aangetroffen.

4.3 Vleermuizen

Gedurende het onderzoek werden binnen het plangebied twee soorten vleermuizen aangetroffen:

- gewone dwergvleermuis - *Pipistrellus pipistrellus*
- laatvlieger - *Eptesicus serotinus*

4.3.1 Per soort

Gewone dwergvleermuis

In de kraamperiode, mei - juli, zijn geen kraamkolonies van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Wel zijn twee zomerverblijfplaatsen aangetroffen aan de noordoostzijde van het pand (zie Bijlage 1). In deze verblijfplaatsen zitten een tot twee individuen. Vermoedelijk betreft het mannetjes die in de

zomer vaak solitair leven. In de paarperiode, augustus - september, zijn zes paarverblijfplaatsen aangetroffen.

Tijdens de inventarisaties zijn verspreid over het plangebied gewone dwergvleermuizen foeragerend waargenomen. De meeste waarnemingen werden gedaan in de windluwe delen van het plangebied en rondom de boomgroepen. In totaal werden er bij iedere ronde tien tot vijftien foeragerende gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Gezien de grootte van het plangebied en het ruime aanbod aan groen en groenstructuren, is dit een gemiddeld aantal dieren. Het aantal foeragerende individuen bedraagt echter wel ongeveer 35% van het totaal aantal dieren dat in de verblijfplaatsen aanwezig is. Het plangebied is daarmee als foerageergebied van essentieel belang voor het functioneren van de zomer- en paarverblijfplaatsen.

Van de gewone dwergvleermuis zijn geen vliegroutes aangetroffen.

Laatvlieger
De laatvlieger is enkele keren foeragerend aangetroffen in het plangebied. Er was nooit meer als een individu tegelijk in het plangebied aanwezig en vaak maar voor enkele minuten. Het plangebied fungeert wel als foerageergebied voor de laatvlieger maar gezien het aantal waarnemingen en de korte periodes dat de dieren aanwezig waren, betreft het geen essentieel foerageergebied.

Vaste rust- en verblijfplaatsen of vliegroutes van de laatvlieger zijn niet aangetroffen.

4.3.2 Per functie

Foerageergebied
Het plangebied functioneert als foerageergebied voor de laatvlieger en de gewone dwergvleermuis. Voor laatvliegers betreft het geen essentieel foerageergebied; de laatvlieger is sporadisch en kortstondig aanwezig in het plangebied. Voor de gewone dwergvleermuis is het plangebied van essentieel belang voor het functioneren van de aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen. Ongeveer 35% van het aantal individuen dat in het plangebied een vaste rust- en verblijfplaats heeft, foerageert in het plangebied.

Vliegroutes
Gedurende het onderzoek zijn geen vliegroutes aangetroffen.

Vaste rust- en/of verblijfplaatsen
In de kraamperiode, mei - juni, zijn twee zomerverblijfplaatsen aangetroffen aan de noordoostzijde van het pand. In deze verblijfplaatsen zitten een tot twee individuen. In de paarperiode (augustus - september) zijn zes paarverblijfplaatsen aangetroffen. De paarverblijfplaatsen zijn verspreid over het hele plangebied aanwezig. Omdat de mannetjes van de gewone dwergvleermuis baltsvluchten maken rond hun paarverblijfplaats, is de exacte locatie moeilijk te achterhalen. De globale ligging is wel aan te geven omdat de mannetjes relatief meer aandacht aan deze plek besteden tijdens de baltsvlucht. In een paarverblijfplaats zitten doorgaans een tot zes individuen. In sommige gevallen wordt er in de paarverblijfplaats overwinterd. Gedrag dat duidt op massawinterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen, is niet aangetroffen. Een winterverblijfplaats van een grote groep gewone dwergvleermuizen is niet aanwezig.

4.4 Boommarter

Het onderzoek naar boommarters met cameravallen heeft geen waarnemingen van boommarters opgeleverd. Wel zijn verscheidene vossen (*Vulpes vulpes*) en dassen (*Meles meles*) vastgelegd op de camera. Beide soorten zijn gedurende de vleermuisinventarisatieronden ook gezien. Vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten zijn niet aanwezig in het plangebied. Het plangebied functioneert als foerageergebied voor beide soorten. Het plangebied bestaat grotendeels uit gebouwen en verharding. De groenstroken bestaan uit grasland en bomen op schrale grond. Dit maakt dat het plangebied marginaal geschikt is als foerageergebied.

5. Ingreep

De initiatiefnemer is voornemens om op het voormalig TNO-terrein in Apeldoorn de bestaande panden te slopen en huidige paden, wegen en groenstructuur aan te passen. De huidige bomen en groenstroken worden zoveel mogelijk behouden. Het ontwerp is opgenomen in Bijlage 3. De vrijgekomen gronden worden benut voor woningbouw. Ingrepen die daartoe in het plangebied moeten plaatsvinden bestaan voornamelijk uit:

- Rooien van bomen;
- Rooien van bestrating;
- Sloop van panden;
- Aanleg en herinrichting van de groenstructuur, waaronder het dempen van de vijver;
- Aanleg en herinrichting van de paden en wegenstructuur;
- Bouwrijp maken kavels;
- Realiseren nieuwbouw.

De Flora- en faunawet hanteert een aantal belangen waar een ingreep onder kan vallen. De onderhavige ingreep valt in ieder geval onder het volgende belang:

j. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Mogelijk is ook belang e. (dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten) te onderbouwen. De ingreep moet dan voortvloeien uit overheidsbeleid, of aantoonbaar een groot maatschappelijk belang dienen.

6. Toetsing aan de Flora- en faunawet

6.1 Effecten

6.1.1 Vaatplanten

De ingreep leidt tot het verdwijnen van de groeiplaats van een groot deel van de aangetroffen vaatplanten. De enige uitzondering is goudhaver; deze bevindt zich in een groenzone van een reeds ontwikkelde locatie. Voor de overige soorten geldt dat een deel van de individuen zal verdwijnen. De brede wespenorchis en bosaardbei zijn beide schaduwsoorten die onder de bestaande boomgroepen zijn aangetroffen. Door het behoud van een deel van de boomgroepen blijft ook een deel de individuen behouden. Deze kunnen zich na afronden van de werkzaamheden weer uitzaaien. De dotterbloem staat in de vijver, welke gedempt gaat worden. Deze soort gaat verloren voor het plangebied.

6.1.2 Amfibieën

De vijver in het plangebied wordt gedempt. De aangetroffen amfibieën kunnen uitwijken naar de nieuw aangelegde waterpartijen en retentiebekkens in de zuidoosthoek van het plangebied. Daarmee blijft de functie als voortplantingsgebied behouden. Door het behouden van een groot deel van de groenstructuur blijft ook de functie als overwinteringslocatie behouden.

6.1.3 Vleermuizen

De sloop van het pand gaat ten koste van de aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. In totaal gaat het om zes paarverblijfplaatsen en twee zomerverblijfplaatsen die met de sloop van he pand verdwijnen. Dit heeft een negatief effect op de lokale populatie. Door het behoud van een groot deel van de boomgroepen, solitaire bomen en groenzones blijft de functie als essentieel foerageergebied wel behouden.

6.1.4 Overige zoogdieren

Het plangebied is als foerageergebied van marginale waarde voor de vos en de das. Behoud van belangrijke boomgroepen en groenzones in het ontwerp zorgen ervoor dat het plangebied na de ingreep van vergelijkbare waarde blijft als in huidige situatie. De ingreep heeft geen negatief effect op de vos of de das.

6.2 Toetsing Flora- en faunawet

De aanwezige vaatplanten en amfibieën staan in tabel 1 van de Flora- en faunawet of op de rode lijst. Ten aanzien van deze soorten geldt een algemene vrijstelling bij ingrepen die onder ruimtelijke ontwikkeling vallen. Met de voorgenomen ingreep wordt ten aanzien van de soortgroepen vaatplanten en amfibieën de Flora- en faunawet niet overtreden. Ten aanzien van de vos en de das worden geen negatieve effecten verwacht, waardoor ook voor deze soorten geen verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet van toepassing zijn.

De voorgenomen ingreep heeft een negatief effect op de gewone dwergvleermuis. Door de ingreep worden vaste rust- en verblijfplaatsen vernietigd en wordt de soort verstoord. Dit is in strijd met artikel

11 van de Flora- en faunawet. Voor de ingreep is een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Om deze te verkrijgen, is het nodig om een mitigatieplan op te stellen. Ook moet aangetoond worden dat belang ‘e: dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten’ van toepassing is op de voorgenomen ingreep.

7. Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

- Omdat het onderzoek naar vleermuizen heeft plaatsgevonden volgens het Vleermuisprotocol 2013 van de Gegevensautoriteit Natuur en het onderzoek naar de overige soorten volgens de gangbare methoden, kan gesteld worden dat het plangebied afdoende is geïnventariseerd.
- In het plangebied zijn de beschermde brede wespenorchis en dotterbloem en de bedreigde soorten bosaardbei en goudhaver aangetroffen.
- De ingreep is ten aanzien van brede wespenorchis, dotterbloem, bosaardbei en goudhaver niet in strijd met de Flora- en faunawet.
- In het plangebied zijn de beschermde bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander aangetroffen.
- De ingreep is ten aanzien van bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander niet in strijd met de Flora- en faunawet
- In het plangebied zijn vos en das aangetroffen. Het plangebied fungeert als marginaal geschikt foerageergebied.
- Ten aanzien van vos en das wordt de Flora- en faunawet niet overtreden
- Het plangebied fungeert als foerageergebied voor laatvlieger en gewone dwergvleermuis. Voor de gewone dwergvleermuis is het foerageergebied van essentieel belang.
- In het te slopen pand zijn twee zomerverblijfplaatsen en zes paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aanwezig. Deze worden als gevolg van de sloop vernietigd.
- De laatvlieger heeft geen vaste rust- en verblijfplaatsen in het plangebied.
- Gedurende het onderzoek zijn geen vliegroutes aangetroffen.
- Met het uitvoeren van de werkzaamheden wordt ten aanzien van de gewone dwergvleermuis artikel 11 van de Flora- en faunawet overtreden.
- Voor de ingreep is een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Om deze te verkrijgen is het nodig om een mitigatieplan op te stellen en moet aangetoond worden dat belang e: dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten van toepassing is op de voorgenomen ingreep.

8. Bronnen

8.1 Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika. Tirion Natuur.

Gegevensautoriteit Natuur, 2013. Vleermuisprotocol. [http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol. (18-12-2014)].

Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil, 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.

Ministerie van EL&I, 2010. Buiten aan het Werk. Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure. [http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2010/03/01/buiten-aan-het-werk-houd-tijdig-rekening-met-beschermde-dieren-en-planten.html (18-12-2014)].

Sachteleben, J. & O. von Helversen, 2006. Songflight behaviour and mating system of the pipistrelle bat (pipistrellus pipistrellus) in an urban habitat. In: Acta Chiropterologica 8(2): 391-401.

8.2 Websites

www.batecho.eu

www.telmee.nl

www.vleermuis.net

www.zoogdieratlas.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1. Foto-impressie plangebied

Figuur 2: zuidzijde van het te slopen pand

Figuur 3: westzijde van het te slopen pand

Figuur 4: zuidwestzijde van het te slopen pand

Figuur 5: te slopen pand

Figuur 6: te slopen pand

Figuur 7: boomgroep

Figuur 8: boomgroep

Figuur 9: locatie van een van de paarverblijfplaatsen

Bijlage 2. Verspreidingskaarten

- Waarnemingen gewone dwergvleermuis
- Waarnemingen overige zoogdieren
- Waarnemingen vaatplanten

Legenda

gewone dwergvleermuis

- foeragerend
- zomerverblijfplaats
- roepend
- paarverblijfplaats
- plangebied

Regelink
Ecologie & Landschap

© Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2014

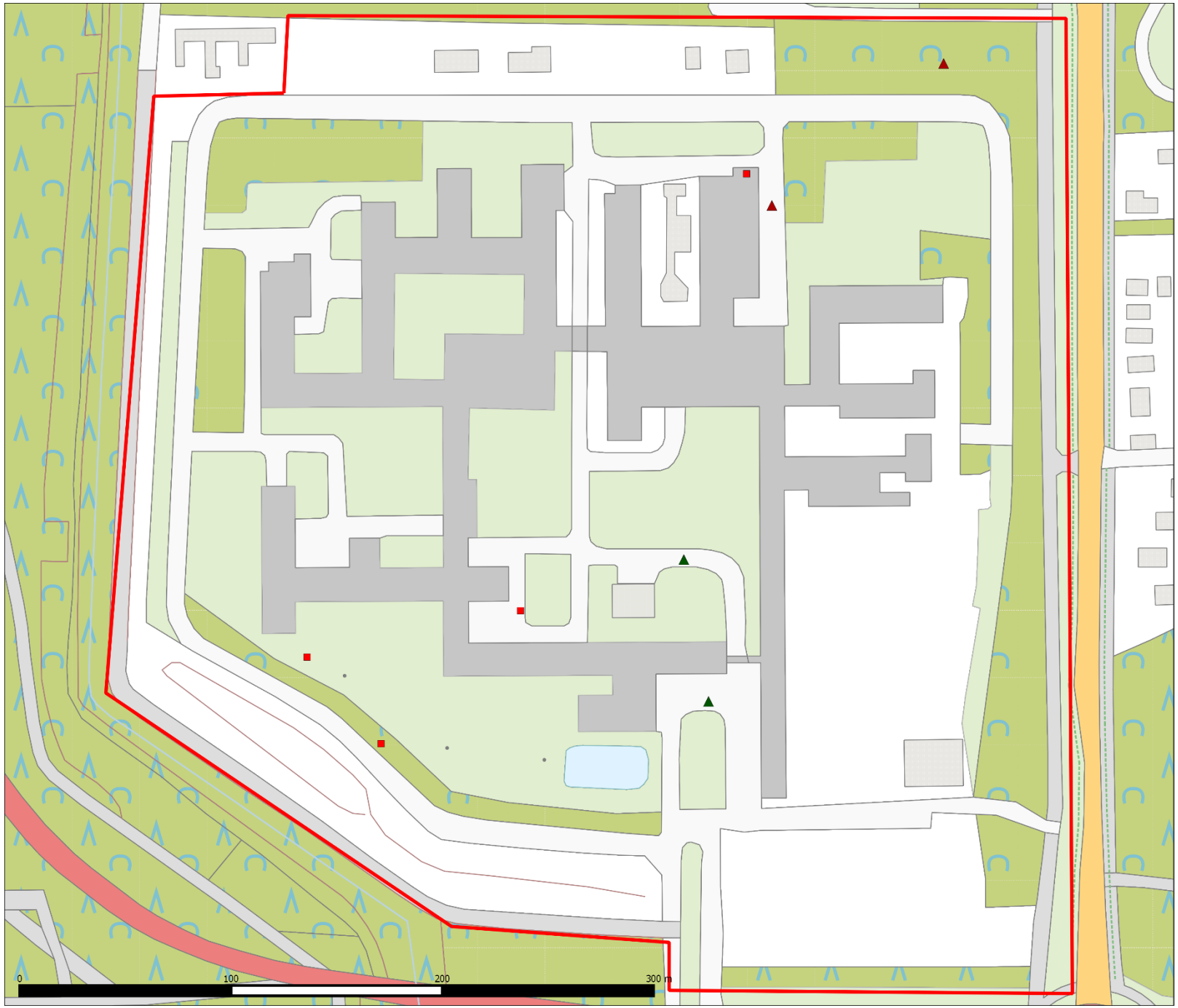

Legenda

zoogdieren

- laatvlieger
- das
- vos
- plangebied

Regelink
Ecologie & Landschap

© Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2014

Legenda

vaatplanten

- brede wespenorchis
- bosaardbei
- goudhaver
- dotterbloem
- plangebied

Regelink
Ecologie & Landschap

© Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2014

Bijlage 3. Ontwerpschets

Bijlage 4. Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn en bundelt de bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen: Vogelwet 1936, Jachtwet, Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V: soortenbescherming), Nuttige Dierenwet 1914 en Wet Bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet beschermt in beginsel soorten.

Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten toe te brengen.

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving.

A. Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepalingen welke relevant zijn voor de onderhavige toetsing:

Artikel 8
Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9
Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10
Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11
Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12
Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

B. Algemene maatregel van Bestuur (AmvB)

Op 23 februari 2005 is de “AmvB art. 75” van de Flora- en faunawet in werking getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke activiteiten en soorten geregeld. Tevens introduceert de AmvB de gedragscode.

Tabel 1

Voor soorten die zijn opgenomen in Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling wanneer de werkzaamheden vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw;
- bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Er dient een ontheffing te worden aangevraagd wanneer de werkzaamheden niet onder een van deze categorieën vallen en er een (te verwachten) negatief effect op de soorten uit Tabel 1 is. Deze aanvraag wordt door bevoegd gezag onderworpen aan een lichte toets. Daarbij wordt getoetst of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is, en of de activiteit een redelijk doel dient.

Tabel 2

De soorten zoals opgenomen in Tabel 2 zijn strenger beschermd. Hierbij geldt een vrijstelling mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Vallen de werkzaamheden niet onder de bij Tabel 1 genoemde categorieën of wordt niet gewerkt volgens een gedragscode, dan moet een ontheffing aangevraagd worden. Deze aanvraag wordt, net als voor de soorten van Tabel 1 geldt, onderworpen aan een lichte toets.

Tabel 3

De soorten uit Tabel 3 zijn de zwaarst beschermde soorten. Ook wanneer werkzaamheden vallen onder een van de bij Tabel 1 genoemde categorieën, geldt niet zonder meer een vrijstelling. Alleen bij bestendig beheer en onderhoud is een vrijstelling mogelijk wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Werkzaamheden die in een van de andere categorieën vallen en welke negatieve effecten op beschermde soorten (kunnen) hebben, zijn ontheffingsplichtig. Voor het verstrekken van een ontheffing wordt deze onderworpen aan een zware toets wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit is;
- de geplande activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

Bij soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet tevens sprake zijn van een van de volgende door de Habitatrichtlijn erkende belangen:

- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;

- bescherming van flora en fauna;
- openbare veiligheid.

Vogels

Met ingang van 26 augustus 2009 heeft het Ministerie van LNV (nu EZ) een nieuw beleid ten aanzien van broedvogels ingezet. Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd. De Flora- en faunawet kent hierbij geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat bovendien om individuele broedgevallen.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest. Deze eenmalig te gebruiken nesten vallen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet in de periode dat deze daadwerkelijk gebruikt worden.

Van een beperkt aantal vogels is de nestlocatie het gehele jaar beschermd door de Flora- en faunawet (Bijlage 2). Het betreft dan vogels die:

- het gehele jaar door gebruik maken van hun nestlocatie als vaste rust- en/ of verblijfplaatsen;
- erg honkvast en al dan niet koloniebroeders zijn. Deze soorten keren ieder jaar naar dezelfde locaties terug. De voorwaarden waaraan de nestlocaties moeten voldoen zijn erg specifiek en vaak slechts in beperkte mate in het landschap beschikbaar;
- jaar in jaar uit van hetzelfde nest gebruik maken en zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Indien een jaarrond beschermd nest is aangetroffen moet altijd een omgevingscheck uitgevoerd worden. Een deskundige dient dan te onderzoeken of er voor de soort in de omgeving voldoende plekken en materiaal aanwezig zijn om zelf een vervangende locatie te vinden en een vervangend nest te maken. Indien dit niet mogelijk is, dient een vervangende nestlocatie aangeboden te worden. Wanneer dit ook niet mogelijk blijkt, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

C. Gedragscodes

Werken volgens een gedragscode kan (soms) een vrijstelling voor soorten op Tabel 2 en Tabel 3 geven. Hiervoor dient gewerkt te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Een overzicht van goedgekeurde gedragscodes is te vinden op:

http://www.hetlnvloket.nl/onderwerpen/vergunning-en-ontheffing/dossiers/dossier/flora-en-faunawet-ruimtelijke-ingrepen/stap-5-gedragscode-gebruiken/overzicht-van-de-gedragscodes